RUIZ-JARABO COLOMER FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA

Az ismertetés napja: 2006. május 30. [1]

I – Bevezetés

1. Jelen ügyben az Európai Közösségek Bizottsága az EK 226. cikke alapján annak megállapítását kéri a Bíróságtól, hogy az Olasz Köztársaság nem teljesítette az 1997. március 3-i 97/11/EK tanácsi irányelvvel [2] módosított, az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 1985. június 27-i 85/337/EGK tanácsi irányelv [3] 2. cikkének (1) bekezdéséből és 4. cikkének (1)–(3) bekezdéséből eredő kötelezettségeit.

2. A Bizottság azt állítja, hogy az Olasz Köztársaság két jogsértést követett el azzal, hogy úgy engedélyezte egyes hulladékhasznosító létesítmények működését, hogy esetükben nem folytatott le környezeti hatásvizsgálati eljárást. Az első, általános jellegű kötelezettségszegés abból a nemzeti szabályozásból ered, amely a fenti kötelezettség alól mentesíti azokat a hulladékhasznosítást [4] végző létesítményeket, amelyekre az egyszerűsített engedélyezési eljárás vonatkozik. A második, konkrét jellegű kötelezettségszegés egy Massafrában, Taranto *province*-ben található létesítménnyel kapcsolatos, amely hulladékból származó tüzelőanyag és biomassza égetése útján állít elő villamos energiát.

3. A jelen jogvita eldöntéséhez az 1991. március 18-i 91/156/EGK tanácsi irányelvvel [5] módosított, a hulladékokról szóló, 1975. július 15-i 75/442/EGK tanácsi irányelvet [6] is figyelembe kell venni.

1 – Eredeti nyelv: spanyol.

2 – HL L 73., 5. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 3. kötet, 151. o.

3 – HL L 175., 40. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 10. kötet, 248. o.

4 – Ez a kifejezés a hasznosítási tevékenységet és annak eredményét is magában foglalja; a *Diccionario de la Real Academia Española de la Lengua* szerint ez az ige három jelentéssel bír a spanyol nyelvben: dolgok árának megjelölése, emberek érdemeinek elismerése és a javak értékének növelése. A közösségi jogban a hulladékok vonatkozásában még egy jelentéssel felruházták, miszerint minden olyan tevékenységet is jelent, amelynek célja hulladékok – ugyanazon célra szánt más anyagok helyett való – hasznos felhasználása, amely lehetővé teszi a természetes erőforrások megőrzését.

5 – HL L 78., 32. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet 2. kötet, 3. o.

6 – HL L 194., 39. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 1. kötet, 23. o.

II – Jogi háttér

A – *A közösségi jog*

1. A 85/337 irányelv

4. Az irányelv célja a környezet károsodásának megelőzése annak előírásával, hogy a köz- és magánprojektek hatásait a projektet megelőző értékelés alá kell vetni (első és hatodik preambulumbekezdés; 1. cikk [1] bekezdés).

5. „Projekt" alatt kell érteni az épületek vagy egyéb létesítmények kivitelezését, valamint a természetes környezetbe és tájba végzett egyéb beavatkozásokat, ideértve az ásványkincsek kiaknázását is. „Projektgazda" alatt valamely magánprojektre vonatkozó engedély kérelmezőjét vagy valamely projektet kezdeményező állami hatóságot kell érteni. Végezetül engedély alatt a hatáskörrel rendelkező hatóság vagy hatóságok olyan döntését kell érteni, amely feljogosítja a projektgazdát a projekt elvégzésére (1. cikk [2] bekezdés).

6. A 2. cikk (1) bekezdésének értelmében[7]:

„A tagállamok meghoznak minden olyan intézkedést, amely ahhoz szükséges, hogy az engedély megadása előtt többek között a jellegüknél, méretüknél vagy elhelyezkedésüknél fogva a környezetre várhatóan jelentős hatást gyakorló projektek engedélyezése kötelező legyen, és esetükben hatásvizsgálatot végezzenek. Ezeket a projekteket a 4. cikk határozza meg."

7. A 4. cikk[8] az alábbiak szerint rendelkezik:

„1 A 2. cikk (3) bekezdésre[9] is figyelemmel az I. mellékletben felsorolt projekteket vizsgálatnak vetik alá az 5-10. cikkel összhangban.

2. A 2. cikk (3) bekezdésre is figyelemmel a II. mellékletben felsorolt projektekre, a tagállamok határozzák meg:

a) esetenként vizsgálattal,

7 – A 97/11 irányelvvel módosított változatában.

8 – Szintén az 1997-es módosítást követő változat szerint.

9 – Ez a bekezdés kivételes esetekben lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy az irányelv alkalmazásától eltekintsenek.

vagy

b) a tagállamok által megállapított küszöbértékek vagy szempontrendszer alapján,

hogy a projektet alá kell-e vetni az 5-10. cikknek megfelelő vizsgálatnak.

A tagállamok dönthetnek úgy is, hogy az a) vagy a b) pontnak megfelelő mindkét eljárást alkalmazzák.

3. Amikor a (2) bekezdés alkalmazásában esetenkénti vizsgálatot végeznek, vagy küszöbértékeket, illetve szempontrendszert állapítanak meg, figyelembe veszik a III. mellékletben előírt lényeges kiválasztási szempontokat.

4. A tagállamok biztosítják, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóság a (2) bekezdés alapján hozott döntését a nyilvánosság számára hozzáférhetővé teszi."

8. Az eredeti irányelv I. mellékletének 9. pontja megemlíti a „mérgező és veszélyes hulladékok égetésére, kémiai kezelésére vagy lerakására szolgáló, hulladékártalmatlanító létesítményeket", a II. melléklet 11. pontjának c) bekezdése pedig az „ipari és háztartási hulladék ártalmatlanítására szolgáló létesítményeket (kivéve, ha az I. mellékletben már szerepel)".

9. A 97/11 irányelv elfogadása óta az I. melléklet 9. pontja a „veszélyes hulladékok (azaz a 91/689/EGK irányelv[10] hatálya alá tartozó hulladékok) égetésére, a 75/442/EGK irányelv II. A. mellékletének D9 pontja alatt meghatározott kémiai kezelésére szolgáló hulladékártalmatlanító létesítményeket vagy veszélyes hulladéklerakókat" említ. A 10. pont a „nem veszélyes hulladékok égetésére vagy a 75/442/EGK irányelv II. A. mellékletének D9. pontja alatt meghatározott kémiai kezelésére szolgáló, 100 tonna/nap kapacitást meghaladó hulladékártalmatlanító létesítményekre" vonatkozik.

10. Az irányelv II. melléklete 11. pontjának c) alpontját a b) alpont alá rendezték, amely így szól: „hulladék ártalmatlanítására szolgáló létesítmények (az I. mellékletben nem szereplő projektek".

2. A 75/442 irányelv

11. Ez az irányelv, amely – mint ahogyan az a második, harmadik, negyedik, ötödik és

10 – A veszélyes hulladékokról szóló, 1991. december 12-i tanácsi irányelv (HL L 377., 20. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 2. kötet 78. o.).

hetedik preambulumbekezdéséből kitűnik – a környezet védelmét és az életminőség javítását szolgálja, ösztönzi a hulladékképződés megelőzését, a hulladék hasznosítását és feldolgozását, valamint a hulladékban lévő nyersanyagok és energia visszanyerését (3. cikk).

12. Az 1. cikk a) pontja határozza meg a „hulladék" fogalmát. Az irányelv eredeti változata 1. cikkének b) pontja az „ártalmatlanítás" fogalmát a következő tevékenységekre terjeszti ki:

„– a hulladék gyűjtése, válogatása, szállítása és kezelése, valamint tárolása és lerakása a föld felszínén vagy az alatt;

– a hulladék ismételt felhasználásához, hasznosításához vagy újrafeldolgozásához szükséges átalakítási műveletek."

13. A 91/156 irányelv vezeti be a „gazdálkodás" fogalmát, amely az 1. cikk új d) pontja értelmében a hulladékok gyűjtését, szállítását, *hasznosítását* és *ártalmatlanítását* jelenti.

14. Az 1. cikk e) és f) pontja határozza meg a hasznosítás és ártalmatlanítás műveleteket, utalással a II. A. mellékletre (hulladékártalmatlanítási műveletek) és a II. B. mellékletre (hulladékhasznosítást szolgáló műveletek). Mindkét irányelv rögzíti 4. cikkében, hogy a hulladék hasznosítása az emberi egészség veszélyeztetése, valamint anélkül kell, hogy történjen, hogy olyan folyamatokat vagy módszereket használnának, amelyek veszélyesek lehetnek a környezetre [11].

15. A 9. és 10. cikk a két mellékletben felsorolt műveletek végzését előzetes engedély beszerzéséhez köti, amely kötelezettség alól a 11. cikk mentesíti azokat a vállalkozásokat, amelyek maguk végzik saját maguk által termelt hulladékuk helyszínen történő ártalmatlanítását, és azokat, amelyek – a hulladék birtokosára tekintet nélkül – hulladékhasznosítást végeznek. A mentesítést csak akkor lehet alkalmazni, ha az illetékes hatóságok általános szabályokat fogadtak el valamennyi tevékenységtípusra, amelyekben meg vannak jelölve a hulladékok típusai és megengedett mennyiségei oly módon, hogy az kielégíti az irányelv 4. cikkében megszabott feltételeket. Továbbá az ilyen vállalkozásokat az illetékes hatóságoknak nyilvántartásba kell venniük.

B – *Az olasz jog*

16. A 85/337 irányelvet az 1986. július 8-i 349. sz. törvény [12] 6. cikke és végrehajtási szabályai ültették át az olasz jogba.

11 – A 4. cikk akként rendelkezik, hogy a hulladékot úgy kell hasznosítani vagy ártalmatlanítani, hogy az különösen „ne jelentsen kockázatot a vízre, levegőre, talajra, növény- és állatvilágra", „ne okozzon kellemetlen zajt vagy szagot" és „ne befolyásolja hátrányosan a tájképet vagy a különleges érdeklődésre számot tartó helyeket".

12 – A környezetvédelmi minisztérium létrehozásáról, valamint a környezeti károk terén egyes rendelkezések megállapításáról szóló törvény (Istituzione del Ministero dell'ambiente e norme in materi de danno ambientala, *Gazzetta ufficiale della Repubblica italiana* – a továbbiakban: GURI –, 1986. évi július 15-i 59. számának rendes melléklete).

17. Néhány évvel később, az 1994. február 22-i 146. sz. törvény[13] 40. cikkének (1) bekezdésében kötelezte az olasz kormányt, hogy a törvény hatálybalépését követő 60 napon belül határozza meg az említett irányelv II. mellékletének hatálya alá tartozó projektek környezetre gyakorolt hatása mérésének céljából a feltételeket, kritériumokat és a műszaki szabványokat.

18. A 40. cikk végrehajtása céljából fogadták el az 1996. április 12-i köztársasági elnöki rendeletet[14], amelynek 1. cikke (3) bekezdése értelmében az A. mellékletben meghatározott projekteket környezeti hatásvizsgálati eljárásnak kell alávetni, amely melléklet magában foglalja a napi 100 tonnát meghaladó kapacitású, nem veszélyes hulladék égetésére és kezelésére szolgáló létesítményeket is [i) pont].

19. A minisztertanács elnöke 1999. szeptember 3-i rendeletének[15] 3. cikke módosította az A. melléklet egyes részeit; a módosított i) és l) pont szövege a következő:

„i) Az 1997. február 5-i 22. sz. törvényerejű rendelet[16] B. és C. mellékletének R1–R9. pontja szerinti műveletek útján veszélyes hulladékot ártalmatlanító és hasznosító létesítmények, az ugyanezen törvényerejű rendelet [...] 31. és 33. cikkében meghatározott egyszerűsített eljárásnak alávetett hasznosító létesítmények kivételével.

[...]

l) A napi 100 tonnát meghaladó kapacitású, nem veszélyes hulladékot égetés vagy a 22[1997.] sz. törvényerejű rendelet B. mellékletének D2. és D8–D11. pontja, valamint a C. mellékletének R1–R9. pontja szerinti kezelések útján ártalmatlanító és hasz-

13 – Olaszországnak az Európai Közösségekhez való tartozásából eredő kötelezettségeinek teljesítésére vonatkozó egyes rendelkezésekről szóló törvény – 1993-as közösségi törvény (Disposizioni per l'adempimento di obblighi derivanti dall'appartenenza dell'Italia alle Comunità europee – Legge comunitaria 1993, a GURI 1994. március 4-i 52. számának rendes melléklete) .

14 – A környezeti hatásvizsgálatra vonatkozó rendelkezésekről szóló, 1994. február 22-i 146. sz. törvény 40. cikkének (1) bekezdését végrehajtó iránymutatási és koordinációs okmány (Atto di indirizzo e coordinamento per l'attuazione dell'art. 40, comma 1, della legge 22 febbraio 1994, n. 146, concernente disposizioni in materia di valutazione di impatto ambientale, GURI 1996. szeptember 7-i 210. sz., 28. o.).

15 – Az iránymutatási és koordinációs okmány, amely módosítja és kiegészíti a környezeti hatásvizsgálatra vonatkozó rendelkezésekről szóló, 1994. február 22-i 146. sz. törvény 40. cikkének (1) bekezdését végrehajtó korábbi iránymutatási és koordinációs okmányt (Atto di indirizzo e coordinamento che modifica ed integra il precedente atto di indirizzo e coordinamento per l'attuazione dell'art. 40, comma 1, della legge 22 febbraio 1994, n. 146, concernente disposizioni in materia di valutazione dell'impatto ambientale, GURI 1999. december 27-i 302. sz.).

16 – A hulladékokról szóló 91/156/EGK irányelv, a veszélyes hulladékokról szóló 91/689/EGK irányelv és a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló 94/62/EK irányelv (Ronchi rendelet) végrehajtása, egységes szerkezetbe foglalt szöveg (Attuazione delle direttive 91/156/CEE sui rifiuti, 91/689/CEE sui rifiuti pericolosi e 94/62/CE sugli imballaggi e sui rifiuti di imballaggio [decreto Ronchi], testo coordinato, a GURI 1997. február 15-i 33. számának rendes melléklete).

nosító létesítmények, az ugyanezen törvényerejű rendelet [...] 31. és 33. cikkében meghatározott egyszerűsített eljárásoknak alávetett hasznosító létesítmények kivételével."

20. Ez utóbbi cikkek, amelyek a hulladékok és tevékenységek azon jellemzőit határozzák meg, amelyek alapján igénybe lehet venni az egyszerűsített eljárást, az 1998. február 5-i környezetvédelmi minisztériumi rendelet [17] értelmében hozott végrehajtási intézkedések tárgyát képezték. A Bíróság a Bizottság kontra Olaszország ügyben 2004. október 7-én hozott ítéletében [18] megállapította, hogy a fenti tagállam, mivel a rendeletben nem határozta meg a hulladék maximális elfogadható mennyiségét, nem teljesítette a 75/442 irányelvből eredő kötelezettségeit.

III – A pert megelőző eljárás

21. 2001. augusztus 22-én és november 12-én a Bizottság tájékoztatást kért az olasz hatóságoktól a 85/337 irányelv alkalmazásáról két ipari létesítmény projektje esetében, Massafra önkormányzat területén: egy szilárd városi hulladékot előválogató és hulladékokból származó tüzelőanyagot (a továbbiakban: HSZT) előállító létesítmény és egy HSZT és biomassza égetés útján villamos energiát termelő létesítmény tekintetében.

22. Az első kérés alapján, amely a 2002. január 24–25-i, Rómában tartott megbeszélés, majd ezt követően az olasz kormány képviselőinek 2002. január 30-i és február 20-i leveleinek tárgyát képezte, a Bizottság Környezetvédelemi Főigazgatósága arra a következtetésre jutott, hogy a villamos energiát termelő létesítmény napi 100 tonnát meghaladó kapacitású, és nem veszélyes hulladékot dolgoz fel.

23. Az olasz hatóságok által nyújtott pontosítások azt jelezték, hogy a szóban forgó két létesítményt nem vetették alá a környezeti hatásvizsgálati eljárásnak, mivel azok a minisztertanács elnöke 1999. szeptember 3-i rendelete 3. cikke (1) bekezdésével módosított, 1996. április 12-i köztársasági elnöki rendelet A. mellékletének l) pontjában meghatározott kivétel hatálya alá tartoznak, és azokra az 1997. február 5-i törvényerejű rendelet 31. és 33. cikkében meghatározott egyszerűsített eljárás vonatkozik.

24. 2002. október 18-án és 2003. július 11-én a Bizottság két felszólító levelet küldött az Olasz Köztársaságnak. Mivel az Olasz Köz-

17 – Az 1997. február 5-i 22. sz. törvényerejű rendelet 31. és 33. cikkében meghatározott, hulladékhasznosításra vonatkozó egyszerűsített eljárás alá tartozó nem veszélyes hulladékok megjelölése (Individuazione dei rifiuti non pericolosi sottoposti alle procedure semplificate di recupero ai sensi degli articoli 31 e 33 del D.Lgs. 5 febbraio 1997, n. 22, a GURI 1998. április 16-i 88. számának rendes melléklete).

18 – A C-103/02. sz. ügy (EBHT 2004., I-9127. o.)

társaság által nyújtott válaszokat nem találta meggyőzőnek, 2003. december 16-én megküldött, indokolással ellátott véleményében a Bizottság azt rótta fel az érintett tagállamnak, hogy nem teljesítette a 85/337 irányelv 2. cikke (1) bekezdéséből és 4. cikke (1)–(3) bekezdéséből eredő kötelezettségeit, és felhívta az olasz kormányt arra, hogy két hónapon belül tegyen eleget a fenti irányelvből eredő kötelezettségeinek.

IV – A Bíróság előtti eljárás és a felek álláspontja

25. A Bizottság 2004. november 25-én nyújtotta be jelen keresetét, amelyben annak megállapítását kéri a Bíróságtól, hogy:

– mivel nem végzett hatásvizsgálati eljárást a 85/337 irányelv I. melléklete hatálya alá tartozó létesítmény esetében (a Massafrában található égető létesítmény); és

– mivel olyan jogszabályt fogadott el (a minisztertanács elnöke 1999. szeptember 3-i rendelete 3. cikkének (1) bekezdésével módosított, 1996. április 12-i köztársasági elnöki rendelet A. mellékletének i) és l) pontja), amely:

– a 85/337 irányelv I. mellékletének hatálya alá tartozó egyes projekteket (hulladékok hasznosítására szolgáló 100 tonna/nap kapacitást meghaladó létesítmények) mentesít a hatásvizsgálati eljárás alól, ha azokra a 75/442 irányelv 11. pontja értelmében egyszerűsített eljárás vonatkozik;

– nem megfelelő kritériumot állapít meg annak meghatározása érdekében, hogy a 85/337 irányelv II. mellékletének hatálya alá tartozó projekt esetében kell-e környezeti hatásvizsgálatot végezni, ami azt eredményezheti, hogy mentesít a hatásvizsgálat alól olyan projekteket, amelyek jelentős hatást gyakorolnak a környezetre,

az Olasz Köztársaság megsértette az irányelv fent említett rendelkezéseit.

26. Az olasz kormány 2005. március 3-án nyújtotta be ellenkérelmét. 2005. április 18-án és június 8-én válaszbeadványt és viszonválaszt nyújtottak be.

27. A 2006. április 25-i tárgyaláson az Olasz Köztársaság és a Bizottság képviselői fenntartották álláspontjaikat.

28. A felperes állítása szerint a Massafrában elhelyezkedő, napi 100 tonna kapacitást meghaladó égető létesítmény a 85/337 irányelv I. melléklete 10. pontjának, a másik létesítmény pedig ugyanazon irányelv II. melléklete 11. pontjának hatálya alá tartozik. Ilyen körülmények között az első létesítmény engedélyezését környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatásához, míg a második engedélyezését legalábbis az irányelv 4. cikke (2) bekezdése szerinti vizsgálat lefolytatásához kellett volna kötni.

29. A Bizottság úgy véli, hogy a vita az olasz szabályozásból ered, amely lehetővé teszi hulladékhasznosító projekteknek az irányelv hatálya alól való kizárását arra való hivatkozással, hogy azok az 1997. február 5-i törvényerejű rendelet 31. és 33. cikkében meghatározott különleges eljárás hatálya alá tartoznak.

30. A Bizottság szerint a 85/337 irányelvet kell alkalmazni valamennyi, a környezetre várhatóan jelentős hatást gyakoroló, hulladékkezelést végző létesítményre, függetlenül attól, hogy ártalmatlanítási vagy hasznosítási tevékenységet végez-e. Hozzáteszi, hogy a 75/442 irányelv eredeti változatában az „ártalmatlanítás" kifejezés mind a szó szigorú értelmében vett ártalmatlanításra, mind a hasznosítás fogalmára vonatkozott. A Bizottság hangsúlyozza, hogy a 85/337 irányelvben önálló fogalomról van szó, amely a „hasznosítás" tevékenységet is magában foglalja.

31. A Bizottság utal még a 75/442 irányelvre, amelynek célja az egészség és a környezet védelme az „ártalmatlanítási" és „hasznosítási" tevékenységekkel szemben.

32. Az olasz kormány egyik kötelezettségszegést sem ismeri el, és a felperes keresetének elutasítását kéri. Álláspontja szerint az „ártalmatlanítási" tevékenységek nem tartoznak a 85/337 irányelv hatálya alá, és elutasítja, hogy azokat a 75/442 irányelv alapján a „hasznosítási" tevékenységekkel azonosítsák. Érvelésének alátámasztására a két irányelv, különösen azok mellékleteinek technikai jellegére, valamint a környezetvédelemre vonatkozó különböző közösségi rendelkezések terminológiai koherenciájára utal.

33. Az olasz kormány előadja azt is, hogy amennyiben a hulladékhasznosítási tevékenységgel kapcsolatos kibocsátás nem haladja meg a közösségi jogszabályban engedélyezett szintet, nem szükséges a szóban forgó tevékenységek esetében a környezetvédelmi hatásvizsgálati eljárás lefolytatása, mivel maguknak a tevékenységeknek is a környezetvédelem a célja.

34. Az olasz kormány kiemeli, hogy amíg a közösségi szabályozás valamennyi hasznosítási tevékenységet mentesít a hatásvizsgálat alól, addig az olasz szabályozás kizárólag az egyszerűsített eljárás alá tartozó esetekben tesz kivételt, így az olasz szabályozás szerinte szigorúbb.

V – Az állítólagos kötelezettségszegés értékelése

35. A jelen jogvita eldöntéséhez meg kell vizsgálni a környezeti hatásvizsgálatra vonatkozó irányelv és a hulladékra vonatkozó irányelv közötti kölcsönhatásokat. Azt kell megvizsgálni, hogy megalapozott-e az Olasz Köztársaság érvelése, miszerint a 85/337 irányelv nem vonatkozik a „hasznosítási" tevékenységekre, és így bármely tagállam szabadon dönthet arról, hogy e tevékenységeket kizárja-e az irányelvben előírt előzetes vizsgálat alól.

36. A jelen eljárás a két hivatkozott irányelv módosított változatait érinti; a vita körülményeire tekintettel azonban nem tekinthetünk el az irányelvek eredeti változataitól, amelyek útmutatást adnak a jogvita megoldásához, és lényeges értelmezési szabályokat tartalmaznak.

37. A vizsgálódást a 85/337 irányelv által kitűzött célok elemzésével kell kezdeni az irányelv alkalmazási körének meghatározása érdekében.

A – *A 85/337 irányelv alapja: a környezet védelme*

38. Az Egységes Európai Okmány a környezetvédelmet az Uniós hatáskörök középpontjába helyezte, amely e hatásköröket olyan mértékig ösztönzi és formálja [19], hogy kiérdemelte a „közösségi rendszer lényeges célkitűzése" [20] elnevezést. A környezetvédelem iránt vállalt eme elkötelezettség vezetett el az olyan elveknek az EK 174. cikke (2) bekezdésébe emelésével való elismeréséig, amelyek – mint az elővigyázatosság elve és a megelőzés elve – a közösségi jog széles területeit áthatják.

39. A 85/337 irányelv e két elv érvényesülését [21] biztosítja azáltal, hogy előírja, hogy engedélyezésük előtt azokat a műveleteket, amelyek káros hatást gyakorolhatnak a környezetre, a projektet megelőző [22], kétfokozatú hatásvizsgálatnak kell alávetni. Az első szakasz annak megállapítására irányul, hogy a tervezett munkálatok gyakorolnak-e jelentős hatást a környezetre, a második e hatás értékelésére [23].

19 – Ahogyan azt a Bíróság is kimondta a C-300/89. sz., Bizottság kontra Tanács ügyben 1991. június 11-én hozott ítéletének (EBHT 1991., I-2867. o.) 22. és 24. pontjában.

20 – Ugyanezt a kifejezést használtam a C-176/03. sz., Bizottság kontra Tanács ügyben 2005. szeptember 13-án hozott ítéletre vonatkozó főtanácsnoki indítványom 59. pontjában (EBHT 2005., I-7879. o.).

21 – A 97/11 irányelv második preambulumbekezdésében említi, mint ahogyan arra a Bíróság rámutatott a C-332/04. sz., Bizottság kontra Spanyolország ügyben 2006. március 16-án hozott ítéletének (EBHT-ban nem tették közzé – EBHT 2006., I-40.* o.) 57. pontjában. Meglepő az olasz kormány képviselőjének a 85/337 irányelvre vonatkozó „legyengített" értelmezése, ahogyan azt a tárgyaláson előterjesztette, amely azt a látszatot kelti, hogy az Egységes Európai Okmányt és az EK-Szerződés azt követő módosításait, valamint a 97/11 irányelvet meseszerűnek és lényegtelennek tekinti.

22 – Ez következik a C-435/97. sz., WWF és társai ügyben 1999. szeptember 16-án hozott ítélet (EBHT 1999., I-5613. o.) 45. pontjából és a C-201/02. sz. Wells-ügyben hozott 2004. január 7-én hozott ítélet (EBHT 2004, 4.-723. o.) 42. pontjából.

23 – Ezeket a gondolatokat kifejtettem a C-87/02. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 2004. június 10-én hozott ítéletre (EBHT 2004., I-5975. o.), valamint a C-98/04. sz., Bizottság kontra Egyesült Királyság ügyen 2006. május 4-én hozott ítéletre (EBHT 2006., I-4003. o.) vonatkozó főtanácsnoki indítványomban.

40. Az irányelv I. melléklete olyan tevékenységeket említ meg, amelyekre a 4. cikk (1) bekezdése vonatkozik, és amelyekről a jog azt vélelmezi, hogy jelentős hatást gyakorolnak a környezetre, és ezért a hatásvizsgálatot minden ilyen esetben el kell végezni.

41. Ezzel szemben más tevékenységek hatása nem ennyire nyilvánvaló, és a tagállamok feladata annak eldöntése, hogy esetükben az 5–10. cikk alkalmazandó-e. Ez a helyzet a II. mellékletben felsorolt projektek esetén, amelyek közül a tagállamok esetenkénti vizsgálattal vagy az általuk megállapított küszöbértékek vagy szempontrendszer alapján, vagy mindkét eljárás alkalmazásával választják ki azokat a projekteket, amelyeket a III. mellékletben (4. cikk [2] és [3] bekezdés) meghatározott szempontoknak megfelelő vizsgálatnak alá kell vetni. A tagállamok tehát bizonyos autonómiával rendelkeznek annak meghatározásában, hogy a II. mellékletben felsorolt tevékenységek közül jellegüknél, méretüknél vagy elhelyezkedésüknél fogva mely projekteket kell környezeti hatásvizsgálatnak alávetni [24].

42. Azonban ezt a képességet korlátozza a 85/337 irányelv 2. cikkének (1) bekezdése, amely rögzíti az irányelv elsődleges célkitűzését, miszerint a környezetre jelentős hatást gyakorló projekteknél minden esetben hatásvizsgálatot kell végezni [25]. Ezért azokban az esetekben, ahol küszöbértékek vagy absztrakt szempontok alkalmazásával megtörtént az előzetes kiválasztás, a tagállamnak a végrehajtási szakaszban ellenőriznie kell, hogy a projekt jellemzőinek figyelembevételével jelentős hatást gyakorol-e a környezetre. Ilyen körülmények között ismét az általános szabály érvényesül: a megfelelő vizsgálat után le kell folytatni a jelentős környezeti hatások vizsgálatát.

43. Más szavakkal, a 85/337 irányelv hatékony érvényesülése azt feltételezi, hogy az ilyen típusú projektek nem vonhatók ki a vizsgálat alól [26]. Következésképpen, a nemzeti hatóságok rendkívül széles mérlegelési jogköre ellenére a közösség jog nem teszi lehetővé azt, hogy valamely projekt előzetes ellenőrzés, illetve szükség szerint környezeti hatásvizsgálat nélkül megvalósulhasson.

44. Ebből a nézőpontból, amelyet Bíróság ítélkezési gyakorlata [27] nyilvánvalóvá tesz, kell megválaszolni a feltett kérdést, amely –

24 – A C-392/96. sz., Bizottság kontra Írország ügyben 1999. szeptember 21-én hozott ítélet (EBHT 1999., I-5901. o.) 65–67. pontja; a C-474/99. sz., Bizottság kontra Spanyolország ügyben 2002. június 13-án hozott ítélet (EBHT 2002., I-5293. o.) 31. pontja és a 21. lábjegyzetben hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben 2006. március 16-án hozott ítélet 76. pontja.

25 – Lásd e tekintetben a C-72/95. sz., Kraaijeveld és társai ügyben 1996. október 24-én hozott ítélet (EBHT 1996., I-5403. o.) 50. pontját; a C-301/95. sz., Bizottság kontra Németország ügyben 1998. október 22-én hozott ítélet (EBHT 1998., I-6135. o.) 45. pontját; a 22. lábjegyzetpontban hivatkozott WWF és társai ügyben hozott ítélet 36. és 45. pontját; a 24. lábjegyzetpontban hivatkozott Bizottság kontra Írország ügyben hozott ítélet 64. pontját és a 23. lábjegyzetpontban hivatkozott Bizottság kontra Olaszország ügyben 2004. június 10-én hozott ítélet 44. pontját.

26 – A 22. lábjegyzetpontban hivatkozott WWF és társai ügyben hozott ítélet 45. pontja és a 23. lábjegyzetpontban hivatkozott Bizottság kontra Olaszország ügyben 2004. június 10-én hozott ítélet 44. pontja.

27 – A 25. lábjegyzetpontban hivatkozott Kraaijeveld és társai ügyben hozott ítélet 31. és 39. pontja és a C-227/01. sz., Bizottság kontra Spanyolország ügyben 2004. szeptember 16-án hozott ítélet (EBHT 2004., I-8253. o.) 46. pontja a 85/337 irányelv alkalmazási körének terjedelmét rögzíti.

mint ahogyan arra rámutattam – arra keres választ, hogy a hulladékhasznosítási tevékenység esetében kötelező-e a környezeti hatásvizsgálat.

B – *A 85/337 és a 75/442 irányelv terminológiai fejlődése*

45. A 85/337 irányelv eredeti spanyol változatának mellékletei az „instalaciones de eliminación" kifejezést használták, az 1997-es módosítást követően e kifejezés helyébe az azonos jelentésű „instalaciones para deshacerse" szóhasználat lépett [28].

46. A 75/442 irányelv eredeti – spanyol – szóhasználata a „gestión" kifejezést használja (1. cikk [b] pont), ami magában foglalja a hulladék gyűjtését, válogatását, szállítását, kezelését, tárolását és lerakását, valamint a hulladék ismételt felhasználásához, hasznosításához vagy újrafeldolgozásához szükséges átalakítási műveleteket. Ugyanakkor más változatok, mint a francia („élimination"), az olasz („smaltimento"), az angol („disposal") és a német („Beseitigung"), a spanyol „eliminación"-nal azonos jelentésű kifejezéseket használtak. Az alperes tagállam erre a tényre hivatkozva állítja azt, hogy 85/337 irányelvben használt „hulladékártalmatlanító létesítmény" kifejezést megszorítóan kell értelmezni, mivel az kizárólag a hulladékok megsemmisítését végző létesítményekre vonatkozik.

47. Nem értek egyet ezzel az érveléssel. Először is, a szóban forgó rendelkezés szigorúan szó szerinti értelmezése pont az ellenkező megoldáshoz vezetne. A 75/442 irányelv első változatában a „gestión" kifejezés („élimination", „smaltimento", „disposal", „Beseitigung") nemcsak a kifejezetten ártalmatlanítási tevékenységeket foglalja magában, hanem olyan, más jellegű tevékenységeket is, mint az ismételt felhasználás, hasznosítás, újrafeldolgozás, amelyeket a 91/156 irányelv néhány évvel később a „hasznosítás" fogalma alá sorolt.

48. A 91/156 irányelvvel módosított 75/442 irányelv a „gestión" (a francia „gestion", az olasz „gestione", az angol „management" és a német „Bewirtschaftung") fogalma alá sorolja a gyűjtés, szállítás, „valorización" és „eliminación" tevékenységeket („valorisation" és „élimination" [hasznosítás és ártalmatlanítás]; „ricupero" és „smaltimento", „recovery" és „disposal"; „Verwertung" és „Beseitigung"), és e két utóbbi meghatározásánál arra korlátozódik, hogy utal a II. B. és II. A. mellékletekben felsorolt tevékenységekre.

49. Következésképpen, el kell utasítani az olasz kormány értelmezését, amely a két

28 – Az eredeti francia, angol és német változatok az "installations d'élimination", "disposal installations" és "Abfallbeseitigungsanlagen" kifejezéseket használták, amelyeket az 1997-es módosítások során is megtartottak. Az olasz változatban az "eliminazione" főnév helyébe az azonos jelentésű "smaltimento" lépett.

irányelv eredeti változatának nyelvi összekapcsolásán alapul, mivel az a keresett megoldással ellentétes eredményhez vezet, amennyiben az „ártalmatlanítás" (spanyolul „gestión") fogalma a 75/442 irányelv értelmében a „hasznosítási" tevékenységeket is magában foglalja.

50. Lehetne érvelni azzal, hogy amíg az 1991-es módosítást követően a 75/442 irányelv különbséget tesz „ártalmatlanítás" és „hasznosítás" között, addig a 85/337 irányelv az 1997-es módosítás óta csak az „ártalmatlanítás" kifejezést használja, ami a jogalkotó ama szándékára utaló jelzés lehet, hogy a „hasznosítást" kizárja ez utóbbi irányelv hatálya alól.

51. Mindazonáltal úgy vélem, hogy az ilyen értelmezés nemcsak a 85/337 irányelv érvényesülését akadályozná, amelynek alkalmazási körét már meghatároztuk, hanem a 75/442 irányelvnek a Bíróság értelmezése szerinti lényegét is veszélyeztetné.

C – *„Hasznosítás" versus „ártalmatlanítás"*

52. E fogalompár áll a hulladékokra vonatkozó közösségi szabályozás középpontjában [29]. Valamennyi, hulladékra vonatkozó tevékenységet be kell sorolni az „ártalmatlanítás" vagy a „hasznosítás" kategóriájába, amely fogalmakat a II. A. és II. B. mellékletek határozzák meg, és előfordul, hogy ugyanaz a tevékenységnek logikusan mindkét felsorolásban szerepelnie kellene, mégsem lehet egyszerre mindkét jogi kategória alá besorolni. Minden eset egyedi vizsgálatával, az irányelv célkitűzéseinek figyelembevételével kell pontosan meghatározni, hogy melyik a megfelelő kategória [30].

53. A „hasznosítás" elsődleges célja a hulladékok – ugyanazon célra szánt más anyagok helyett való – hasznos felhasználása, amely lehetővé teszi a természetes erőforrások megőrzését [31]. Az „ártalmatlanítás" kifejezés valamitől rendezett módon „megválni", valamitől rendezett módon „mentesíteni" jelentést takar, visszaszerzési szándék nélkül [32].

54. A cél a meghatározó, és nem az alkalmazott eszköz; következésképpen el kell utasítani az olasz kormány által javasolt

29 – Ahogyan arra Jacobs főtanácsnok is rámutatott a C-6/00. sz. ASA-ügyben 2002. február 27-én hozott ítéletre (EBHT 2002., I-1961. o.) vonatkozó indítványának 5. és 77. pontjában.

30 – Lásd e tekintetben az ASA-ügyben hozott ítéletet (63. és 64. pont). Lásd még a C-116/01. sz. SITA-ügyben 2003. április 3-án hozott ítélet (EBHT 2003., I-2969. o.) 40. és 41. pontját.

31 – Az ASA-ügyben hozott ítélet 69. pontja. Lásd még e tekintetben a C-228/00. sz., Bizottság kontra Németország ügyben 2003. február 13-án hozott ítélet (EBHT 2003., I-1439. o.) 45. pontját és a C-458/00. sz., Bizottság kontra Luxemburg ügyben hozott ítélet (EBHT 2003., I-1553. o.) 36. pontját.

32 – Az „ártalmatlanítás" nem tévesztendő össze az „elvezetéssel", amit a 75/442 irányelv 1991-es változata 4. cikkének második bekezdése megemlít és megtilt a lerakással és az „ellenőrizetlen ártalmatlanítással" együtt. Lásd a C-457/02. sz. Niselli-ügyben 2004. november 11-én hozott ítélet (EBHT 2004., I-10853. o.) 38. és 39. pontját.

egyszerűsítő megközelítést, miszerint a hasznosítási műveletek, amelyek elvben kevésbé veszélyesek a környezetre, nem tartoznak a 85/337 irányelv hatálya alá. Elég egyszer elolvasni az említett mellékleteket ahhoz, hogy belássuk: e megközelítés hibás. Az oldószerek hasznosítására vagy újra feldolgozására irányuló technológiák például a „hasznosítási" műveletek alá tartoznak, jóllehet veszélyesebbek lehetnek más technológiáknál, mint egyes biológiai eljárások vagy a hulladék lerakása a föld felszínén vagy az alatt, amelyek viszont az „ártalmatlanítási" műveletek közé sorolhatók.

55. A 75/442 irányelv és annak 1991-es módosítása alapjául a környezetvédelem szolgál [33]. Ez az irányelv az „ártalmatlanításnál" előnyösebb „hasznosítást" ösztönzi, azonban nem azért, mert ez utóbbi ártalmatlan, hanem azért, mert az újrafeldolgozás lehetővé teszi a természetes erőforrások jobb megőrzését [34].

56. Jóllehet a „hasznosítás" a környezetre nézve feltehetően kedvezőbb az „ártalmatlanításnál", de nem veszélytelen, ezért a 85/337 irányelvben előírtakhoz hasonló elővigyázatossági intézkedéseket igényel.

57. Semmi nem támasztja alá az olasz kormány álláspontját, amely azáltal, hogy egy esetlegesen veszélyes tevékenységtípust kizár az irányelv hatálya alól anélkül, hogy a környezetre gyakorolt hatásukat esetenként vizsgálná, arra való hivatkozással, hogy az életminőségre főszabály szerint nem ártalmasak, a 85/337 irányelvvel összeegyeztethetetlen következményekhez vezethet [35].

D – *A massafrai égetőlétesítmény*

58. Ez a napi 100 tonnát meghaladó kapacitású létesítmény villamos energiát termel biomassza és HSZT égetése útján. Az 1997-ben módosított 85/337 irányelv I. melléklete

33 – A C-9/00. sz. Palin Granit és Vehmassalon kansanterveystyön kuntayhtymän hallitus ügyben 2002. április 18-án hozott ítélet (EBHT 2002., I-3533. o.) 23. pontjában a Bíróság rámutatott arra, hogy a 75/442 irányelv célja „az emberi egészség és környezet védelme a hulladékok gyűjtéséből, szállításából, kezeléséből, tárolásából és lerakásából származó hátrányos következményekkel szemben", és felhívta a figyelmet az EK 174. cikk (2) bekezdésére, amely úgy rendelkezik, hogy a Közösség környezetpolitikájának célja a magas szintű védelem, és hogy ez a politika az elővigyázatosság és a megelőzés elvén alapul. A Bíróság azonos módon fogalmazott a 33. lábjegyzetpontban hivatkozott Niselli-ítéletben.

34 – Ezen okból a 75/442 irányelv 1991-es változata 3. cikke (1) bekezdésének b) pontja felhívja a tagállamokat, hogy segítsék elő a „hulladékok hasznosítását újrahasznosítás, újrahasználat, regenerálás vagy bármely más másodlagos nyersanyag kivonására szolgáló művelet segítségével", valamint „a hulladéknak energiaforrásként való hasznosítását".

35 – A C-127/02. sz. Waddenvereniging és Vogelbeschermingsvereniging ügyben 2004. szeptember 7-én hozott ítéletében (EBHT 2004., I-7405. o.) a Bíróság az elővigyázatosság elvére utalással úgy határozott, hogy ha valamely tevékenység hatásának jelentősége kétséges, vizsgálati eljárást kell lefolytatni (44. pont).

10. pontjának hatálya alá tartozik, ezért a 4. cikk (1) bekezdése alapján környezeti hatásvizsgálati eljárás alá kellett volna vetni.

59. Ilyen körülmények között úgy vélem, hogy a Bizottság által felrótt első kötelezettségszegés vitathatatlan, mivel az olasz hatóságok egy olyan létesítmény megépítését és üzemelését engedélyezték, amelyet környezeti hatásvizsgálati eljárás alá kellett volna vetni.

E – *Hulladékhasznosítást végző létesítmények, amelyekre az egyszerűsített eljárás vonatkozik*

60. A 75/442 irányelv 1991-es módosítása alkalmával különleges eljárást vezettek be az irányelv 11. cikkében, amelynek értelmében mentesíthetőek az engedélyezési kötelezettség alól azok a létesítmények vagy vállalkozások, amelyek „hulladékhasznosítást végeznek" [36], feltéve, hogy: 1) az illetékes hatóságok általános szabályokat fogadtak el valamennyi tevékenységtípusra, amelyben meg vannak jelölve a hulladékok típusai és mennyiségei, valamint azok a feltételek, amelyek mellett a kérdéses tevékenységet mentesíteni lehet az engedélyezési kötelezettség alól, és 2) az irányelv 4. cikkében meghatározott feltételeket teljesítik, azaz nem veszélyeztetik az emberi egészséget, és nem károsítják a környezetet.

61. Ezt a mentesítést csak akkor lehet alkalmazni, ha mindkét feltétel együttesen teljesül [37]. Jelen esetben azonban csak a második feltétel lényeges.

62. A Bizottság azt állítja, hogy mivel olyan hulladékhasznosító létesítményeket mentesített a környezeti hatásvizsgálat vagy értékelés alól, amelyekre az egyszerűsített eljárás vonatkozik, az Olasz Köztársaság nem teljesítette a 85/337 irányelvből eredő kötelezettségeit.

63. Az 1997. február 5-i törvényerejű rendelet 31. és 33. cikkében meghatározott egyszerűsített eljárás a 75/442 irányelv 11. cikkének olasz jogba történő átültetéséből ered. Mint ahogyan azt már jeleztük, olyan létesítményekre vonatkozik, amelyek nem károsítják a környezetet, és különösen olyanokra, amelyek az irányelv 4. cikkének megfelelően nem jelentenek kockázatot a vízre, levegőre, talajra, növény- és állatvilágra, nem okoznak kellemetlen zajt vagy

36 – Az említett irányelv azokat a létesítményeket és vállalkozásokat is mentesíti az engdély alól, amelyek maguk végzik saját maguk által termelt hulladékuk helyszínen történő ártalmatlanítását.

37 – A 18. lábjegyzetpontban hivatkozott Bizottság kontra Olaszország ügyben 2004. október 7-én hozott ítélet 27. pontja.

szagot, és nem befolyásolják hátrányosan a tájképet vagy a különleges érdeklődésre számot tartó helyeket.

64. Első látásra és alaposabb vizsgálódás nélkül úgy tűnhet, hogy az alperes tagállam érvelése e tekintetben megalapozott.

65. A hulladékokkal kapcsolatos tevékenységeket engedélyeztetni kell, amelyeket e célból hatásvizsgálatnak kell alávetni, illetve szükség esetén arról jelentést kell készíteni (a módosított 75/442 irányelv 8. és 9. cikke és a módosított 85/337 irányelv 2. cikke (1) bekezdésének együttes olvasatában). Kivételes esetben [38] azonban az előzetes vizsgálat alól mentesíthetőek egyes, általános módon előre meghatározott hulladékhasznosítási tevékenységek, amelyek nem haladják meg a szintén absztrakt módon meghatározott küszöbértékeket, és amelyek emellett megfelelnek az előre meghatározott feltételeknek, feltéve, hogy nem károsítják a környezetet.

66. Feleslegesnek tűnhet az olyan tevékenység vizsgálata, amely tudvalevőleg ártalmatlan, mivel ha nem így lenne, akkor nem vonatkozna rá az egyszerűsített eljárás.

67. Ez a felfogás azonban nem veszi figyelembe azt a tényt, hogy e téren több típusú engedélyről is szó van: egyrészről a 75/442 irányelv 9. és 10. cikkében és a 85/337 irányelv jelenlegi 2. cikke (1) bekezdésében hivatkozott működési engedélyek, másrészről ez utóbbi rendelkezés első alpontjában említett és az 1. cikk (2) bekezdésében meghatározott építési engedély. Az egyszerűsített eljárás feleslegessé teszi a működési engedélyt, de az építési engedélyt nem.

68. A 85/337 irányelv 2. cikkével összhangban, a környezetre várhatóan jelentős hatást gyakorló projektek esetében az építési engedély megadása előtt egy engedélyezésre vonatkozó eljárást és egy hatásvizsgálati eljárást végeznek. A különleges eljárás keretében a működési engedélyre nincs szükség, mivel a hatásokról megállapították, hogy jelentéktelenek, ez azonban nem vonatkozik az építési engedélyre, ahol követelmény a projektek hatásvizsgálata, mivel arra „jellegüknél", „méretüknél" és „elhelyezkedésüknél" [39] fogva szükség van (közvetlenül, ha az I. mellékletben szerepel, vagy hatásuk vizsgálata után, ha a II. mellékletben szerepel) [40].

38 – A 18. lábjegyzetpontban hivatkozott Bizottság kontra Olaszország ügyben 2004. október 7-én hozott ítéletében a Bíróság kifejtette az egyszerűsített eljárás kivételes természetét (31. pont).

39 – A módosított 85/337 irányelv 2. cikke (1) bekezdésének meghatározása szerint.

40 – A C-117/02. sz., Bizottság kontra Portugália ügyben 2004. április 29-én hozott ítéletében (EBHT 2004., I-5517. o.) úgy határozott, hogy valamely tevékenység még abban az esetben is, ha nem haladja meg a jogszabályban előírt küszöbértéket, „jellegénél, méreténél vagy elhelyezkedésénél fogva" hatást gyakorolhat a környezetre, és ez igazolja a szükséges vizsgálatok lefolytatását (82. pont).

69. Más szóval, az a létesítmény, ahol környezetbarát tevékenységet folytatnak, nem mentesülhet a vizsgálat alól, ha méreténél vagy elhelyezkedésénél fogva alkalmas a környezet károsítására. Jóllehet a tartalom ártalmatlansága bizonyított, ugyanezt minden egyedi esetben magáról a létesítményről is bizonyítani kell. Senki sem vonná kétségbe a környezeti hatásvizsgálat lefolytatásának indokoltságát valamely természetvédelmi területen elhelyezkedő víztisztító berendezés esetében.

70. Az indítvány 42. pontjában rámutattam arra, hogy amennyiben a kötelező értékelésre vonatkozó küszöbértékeket vagy kritériumokat ex ante határozzák meg, akkor a végrehajtási szakaszban meg kell győződni arról, hogy egy adott beavatkozás jellemzői alapján gyakorolhat-e jelentős hatást a környezetre.

71. Bármi legyen is a helyzet, még abban az esetben is, ha a jelen indítvány 64–66. pontjában kifejtett érvelést megalapozottnak tekintjük, elképzelhető, hogy a tagállam hibát követ el azáltal, hogy nem megfelelő kritériumot határoz meg, és a 75/442 irányelv 11. cikkében meghatározott kötelezettségek megkerülésével ártalmatlanná minősít olyan projekteket, amelyeknek a környezetre gyakorolt hatásait nem ismeri. A jelen esetben ez a helyzet, mivel, mint ahogyan azt a Bíróság is kimondta a Bizottság kontra Olaszország ügyben 2004. október 7-én hozott ítéletében [41], az Olasz Köztársaság nem tett eleget a fenti rendelkezésnek, mivel az 1997. február 5-i 22. sz. törvényerejű rendelet 31. és 33. cikkét végrehajtó 1998. február 5-i határozatában nem határozta meg azt a maximális hulladékmennyiséget, amelyre az egyszerűsített eljárás vonatkozhat, következésképpen nem teljesítette az említett eljárás alkalmazhatóságára vonatkozó egyik feltételt.

72. Összefoglalásul elmondható, hogy Olaszországban léteznek a 85/337 irányelv I. és II. mellékletének hatálya alá tartozó olyan égető létesítmények, amelyeket környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nélkül engedélyeztek, ami ellentétes a fenti irányelv 2. cikkének (1) bekezdésével és 4. cikkének (1)–(3) bekezdésével, így a keresetben felrótt második kötelezettségszegést is bizonyítottnak kell tekinteni.

VI – A költségekről

73. Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel azt javaslom, hogy a Bizottság keresetének adjanak helyt, a Bizottság kérelmének megfelelően az alperest kötelezni kell a költségek viselésére.

41 – A Bizottság képviselője a tárgyaláson előadta, hogy a szóban forgó ítéletet nem hajtották végre, így megindították az EK 228. cikk szerinti eljárást.

VII – Végkövetkeztetések

74. A fenti megfontolások összessége alapján azt javaslom, hogy a Bíróság:

1) az Európai Közösségek Bizottsága kérelmének teljes egészében adjon helyt;

2) állapítsa meg, hogy az Olasz Köztársaság:

a) mivel mentesítette a környezeti hatásvizsgálat alól a Massafrában (Tarantó *province)* található, napi 100 tonnát meghaladó kapacitással rendelkező, hulladékokból származó tüzelőanyagok és biomassza égetése útján villamos energiát előállító létesítményt, amely az 1997. március 3-i 97/11/EK tanácsi irányelvvel módosított, az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 1985. június 27-i 85/337/EGK tanácsi irányelv I. melléklete 10. pontjának hatálya alá tartozik; és

b) mivel olyan jogszabályt fogadott el (a minisztertanács elnöke 1999. szeptember 3-i rendeletének 3. cikkét, amely módosítja az 1996. április 12-i köztársasági elnöki rendelet A. mellékletének i) és l) pontját), amely a 85/337 irányelv I. mellékletének hatálya alá tartozó egyes projekteket mentesíti a hatásvizsgálat alól, és amely annak meghatározása céljából, hogy a fenti irányelv II. mellékletének hatálya alá tartozó projektek esetében kell-e hatásvizsgálatot végezni, nem megfelelő kritériumokat állapít meg,

nem teljesítette a 97/11 tanácsi irányelvvel módosított 85/337 irányelv 2. cikkének (1) bekezdéséből és 4. cikkének (1)–(3) bekezdéséből eredő kötelezettségeit;

3) az Olasz Köztársaságot kötelezze a költségek viselésére.